

גליון

מעדני אשר

יו"ל ע"י עכון מעדני אשר

גליון תשנ"ד (שנה ט"ז)

פרשת בהעלותך תשע"ט

הפטור בא מחמת דבר אחר דהיינו שהוא עצמו יכול להתפלל בלי שום מניעה אלא שהאבילות פוטרנו בזה אין תשלומין אח"כ משא"כ אם הפטור מחמת טירדא אין זה קרוי פטור מצד עצמו אלא אונס דהא באמת אי אפשר לו לו להתפלל דזה נקרא פטור ולא אונס שאין לו פנאי והוה כמו חולה שאין יכול להתפלל ועל זה תקנו תשלומין דמיקרי פטור מחמת אונס כיון שאי אפשר לו לו כן נ"ל ברור.

ובש"ך שם בנקודות הכסף דחה את קושיית הט"ז על הדרישה וז"ל דדווקא באונס שחייב מן הדין, אלא משום דאנוס הוא פטור דינא הכי, אבל כשלא היה חייב מן הדין כלל פטור אח"כ, והילכך בעוסק בצרכי ציבור, כיון דאינו חייב כלל מן הדין, משום דהעוסק במצוה פטור מן המצוה, ובוהו נדחו כל דבריו, ועיי' בבאר היטב שם.

ולענין הלכה: פסק במשנה ברורה סימן צ"ג ס"ק ח' על הא דאיתא התם בש"ע סעיף ד' העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה דמי, דאינו צריך לפסוק להתפלל, וז"ל ואין צריך להתפלל מנחה שתיים בשביל תשלומי שחרית, שכיון שבשעת חובתו היה פטור ממנה מן הדין אין צריך לתשלומין כלל.

וכן פוסק המשנה ברורה על מה שמבואר בש"ע סימן ק"ו ס"ק א' דהמלוין את המת, שאין למטה צורך בהם, פטורים מתפילה, וז"ל ואם עבר זמן תפלה עי"ז אין צריך להשלים בתפלה הסמוכה כיון דבשעת חובתו היה פטור מן הדין וכדלעיל בסוף סימן צ"ג, ובשער הציון שם ס"ק ד' מוסיף ואף דלהט"ז צריך להשלים, כבר פסקו כל האחרונים דלא כט"ז.

עוסק במצוה שפטור מן התפלה

האם צריך להשלים אח"כ את התפילה שלא התפלל?

בפרשתן ט"ו ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש וגו'.

מכאן ילפינן בגמ' סוכה כ"ה ע"א דעוסק במצוה פטור מן המצוה, מדחזינן שאנשים האלו נטמאו למתי מצוה, אע"פ שבזה בטלו את המצוה של קרבן פסח.

יש לחקור עוסק במצוה שפטור מן התפלה האם צריך להשלים אח"כ את התפילה שלא התפלל כשהיה עוסק במצוה כמו דקימ"ל במי שנאנס ולא התפלל דצריך להשלים אח"כ ולהתפלל שני תפילות או דילמא עוסק במצוה אין צריך להשלים אח"כ את התפילה שחיסר.

קימ"ל יורה דעה סימן שמ"א סעיף ב' מי שמת לו מת בשבת, יאכל במוצאי שבת בלא הבדלה, ולא יתפלל, ולא בבוקר קודם קבורה, ולאחר קבורה יתפלל תפלת שחרית, אם לא עבר זמנה, אבל תפלת הערב לא יתפלל, שכבר עבר זמנה, ולא דמי לשכח ולא התפלל ערבית שמתפלל שחרית שתיים, כיון שבילילה לא היה חייב להתפלל.

וכתב בדרישה מכאן היה נראה דה"ה למתעסק בצרכי ציבור וכיוצא בו בזמן התפלה שפטור מלהתפלל כמ"ש הטור סימן צ"ג ומתוך העסק עבר זמן אותה תפלה שגם כן אין צריך להשלימה בזמן תפלה שאחריה להתפלל שתיים, אחד לתשלומין כיון שג"כ בזמן העסק היה פטור מתפלה כמו באבילות דהכא, דמה לי אונס דאבילות או עסק מצוה, ולדעתי כ"ש הוא דהא כשנתעסק בצרכי ציבור גם כן עבד עבודת הש"י.

ובט"ז יורה דעה סימן שמ"א ס"ק ה' תמה על זה וז"ל ותמה אני אם יצאו דברים אלו מפיו, דהא כל שהוא אונס מקרי פטור מתפלה ובהדיא אמרו באונס דמתפלל אח"כ שתיים כמו שכתוב אור"ח סימן ק"ח ותו דכתב בתרומת הדשן סימן ה' במי שהיה טרוד אצל הפקיד מחמת חוב ולא היה יכול להיפטר א"כ בהפסד ממון ובתוך כך עבר זמן התפלה דמיקרי אונס, אף על גב דמחמת ממון הוא ומתפלל אח"כ שתיים, הרי לך בהדיא אף על גב דהיה פטור באותה שעה מתפלה מחמת טירדא דמיקרי אונס וה"ה נמי פטור מחמת טירדא דמצוה וא"כ נסתרה דעת בעל הדרישה בזה בפירושו, והא דלמד דין זה מן אבילות דהכא, אין הנדון דומה לראיה, דדוקא אם

ברכת מזל טוב

להוד כ"ק מרן הגה"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א

לרגל שמחת נשואי נכדו המופלג בתור"ש

ידידינו הבה"ח מורנו דוד שליט"א

בן לבנו חביבו ידידינו הגאון הצדיק רבי יחזקאל שרגא ברוך שליט"א

רב הצעיר דקריית צאנז ומח"ס הנפלא מצות השם

עב"ג בת ידידינו הגאון משה יהודה דוב היילפרין שליט"א

רב דק"ק בית שמואל ראדומישלא לונדון

יהא רעוא שמשמחת צדיקים זה

ישפע שפע שמחה לכל כלל ישראל

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הגאון נפתלי הרצקא גרינצווייג שליט"א

ראש ישיבת וינער ישיבה

לעילוי נשמת אמו

האשה החשובה

מרת חנטשא רחל ע"ה בת הרב יהונתן בנימין הי"ד

נפטרה בשם טוב י"ב אייר האי שתא

הונצח לרגל יום השלושים ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרבני הנגיד הנכבד

הרב אהרן עלבויגען שליט"א בארא פארק

לעילוי נשמת אמו

האשה החשובה מרת גיטל בת הרב צבי ע"ה

נפטרה י"ב סיון ת.נ.צ.ב.ה.

ולרגל שמחת נשואי נכדו

הבה"ח המופלג בתור"ש שבתי דוד אליעזר נ"ו

בן לבנו חביבו ידידינו הגאון שלמה זלמן שליט"א

יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת

מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

מדוע לקחו את שברי הלוחות שיגין במלחמה הרי אין קטיגור נעשה סניגור?

בפרשתן י' ל"ג ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים וארון ברית ה' נוסע לפניהם וכו'.

וברש"י שם וארון ברית ה' נסע לפניהם דרך שלשת ימים זה הארון היוצא עמהם למלחמה ובו שברי לוחות מונחים ומקדים לפנייהם דרך שלשת ימים לתקן להם מקום חנייה.

ומקור דבר זה ששברי לוחות היו יוצאין למלחמה מבואר כבר בגמ' ירושלמי שקלים פ"ו ה"א מובא בתוס' סוטה מ"ב ע"מ ב' תני רבי יהודה ב' ארונות היו מהלכין עם ישראל במדבר, אחד, שהיתה התורה נתונה בתוכו, ואחר, שהיו שברי לוחות נתונים בתוכו.

בחג השבועות השתתפתי בשולחן הטהור אצל מורי ורבי כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א והקשה קושיא נפלאה: איך לקחו את השברי לוחות למלחמה, הרי הסיבה שנשבר הלוחות מחמת חטא העגל, א"כ איך לקחו את זה למלחמה לשמירה הרי אין קטיגור נעשה סניגור.

ותירץ מרן שליט"א: דכיון שעם ישראל עשו תשובה מאהבה כמבואר בגמ' ע"ז ה' לא היה ראויים ישראל לאותו מעשה אלא להורות תשובה, א"כ בתשובה מאהבה זדונות נעשו זכויות לכן לקחו את זה שזה יגין כל הזכויות, וכמו שכתב החתם סופר בדרשות חלק א' ע"מ י"ט בתשובה מאהבה כל הנבילות שאכל כאילו אכל קרבן פסח בירושלים.

האם מותר לכתוב שם בתוך הספר תורה בסופו כדי שלא יגנב?

בפרשתן י' ל"ה ויהי בנסוע אמרינן בגמ' שבת קט"ז ע"א ת"ר פרשה זו עשה לה הקב"ה סימנין מלמעלה ומלמטה, ופליגי ב' תנאים בטעם הדבר.

יש לחקור האם מותר לכתוב בסוף הספר תורה את השם של בית המדרש לאיפה שייך הספר תורה או לעשות סימן כדי שלא יגנב או דילמא אסור לעשות סימנים בתורה בלא ציווי משום דאסור להוסיף אפילו אות אחת בספר תורה.

הנה בשו"ת מהרש"ל סימן ע"ג כתב דמי שאומר שהכונה של הסמניות בפרשה של ויהי בנסוע, שצריך לעשות ב' נונים הפוכים אחד בתחילת הפרשה ואחד בסופה, תמה אני עליהם שהם כותבים בתורה ב' אותיות בתורה שלא לצורך ולפוסלה, שהרי אפילו אות אחת יתירה פוסל את הספר תורה.

ומקשה: דהא אמרינן בגמ' שבת קט"ז ע"א שעשה לו הקב"ה סימנים, חזינן שמוותר.

ומתריך: דכוונת הגמ' שעשו פרשה לפנייה ולאחריה, אבל לא שיעשו ב' נונים, דאם זה היה הכונה מדוע לא הזכירו הרמב"ם והפוסקים כיון דמן התורה צריך לעשות כן, א"כ מי שלא עושה כן הספר תורה פסול, אלא ש"מ דאין זה מעכב, ואין להם שורש ויסוד בגמרא, א"כ אסור לעשות את זה דמוסיף לחנם אותיות מיותרות בתורה.

מעדני אשר: לפי שיטת המהרש"ל לכאורה היא אסור לכתוב סימן בספר תורה שלא יגנב, דהא לדעת המהרש"ל כל אות בתורה אפילו לסימן פוסל את הספר תורה.

אבל בשו"ת נודע ביהודה מ"ק יור"ד סימן ע"ד חולק עליו: וכתב דבודאי מי שמוסיף אות אחת בתורה בין הגלגולות או בריוח שבין הפרשיות לא פסול ואין לזה שום מקור בהלכה, וכ"ש כאן שאין להם צורת אותיות כלל, שהרי הנונין הם מנוזרים ואין להם צורת אותיות כלל ולא מקרי אות רק סימן בעלמא, ואטו אם נפל שריטה דיו בגליון הספר, יפסל הספר, הא ודאי ליתא, א"כ בודאי עדיף לעשות את הנונים הפוכים, דספר תורה שחסר אות אחת בודאי פסול, א"כ מספיקא יעשה וממ"נ זה טוב דאם צריך הרי עשה כהלכה, ואפילו אם אינו צריך מ"מ אינו פוסל את הספר תורה.

וכן כתב בשו"ת בית אפרים יור"ד סימן ס"ד מובא בפתיח תשובה יור"ד סימן ער"ה ס"ק ו' דמי שכתב אות אחת מיותר בספר תורה אינו פוסל.

וקשה: מהא דכתב הרמב"ם ריש פרק י' מהלכות ספר תורה דאחד הדברים שפוסל ספר תורה כשהוסיף אפילו אות אחת, א"כ משמע שאסור להוסיף אות אחת בספר תורה לחנם, כך מקשה הנודע ביהודה הנ"ל.

מתריך: הנוב"י דהכונה שכתב אות בתיבה שהיה צריך להיות חסר ועושהו מלא, אבל סתם להוסיף בין הפרשיות ליכא שום איסור, א"כ לפי הנ"ל יהא מותר לעשות סימן בסוף הספר כדי שלא יגנב.

והנה בעובר אור"ח לאדר"ת סימן ע"א, ועיין בשו"ת בית אבי ח"ג סימן ק"א, וכן סימן ק"ב נסתפק בשאלה הנ"ל אם מותר לכתוב סימן או שם בתוך הספר תורה, כדי שלא יגנב.

וכתב: דלכאורה יש לפשוט מהא דכתב הרמב"ם בפרק ה' מהלכות מזוזה הלכה ד' דאלו שכותבים מבפנים חותמות לא די שביטלו המצוה, אלא שאין להם חלק לעולם הבא, מעדני אשר: איני מבין הראיה דהרמב"ם כתב הטעם משום דעושהו קמיע חזינן שאפילו חותמות פוסל, א"כ יש לאסור לכתוב חותמת בסוף הספר כדי שלא יגנב.

ומדחה: דאין לפשוט שאלה הנ"ל מהרמב"ם הנ"ל דשם היא בכתיבה אשורית והוא מן הדיו, על כן הו"ל הוספה על עצם הכתב, אבל להעמיד חותמת בצבע יש לומר דאין בזה חשש ופסול לעצם הספר תורה הנכתב בדיו.

ועוד כותב: דאפשר דדוקא בכי האי גוונא שכתב הרמב"ם שהיו כותבין בין פסוקי המזוזה, א"כ היו מפסיקים באמצע הפסוקים הקדושים על כן פסול, ויש לומר משום דכתיב והיו בהוייתן יהיו כבמגילה ט' ע"א ומה לי בקריאה ומה לי בכתיבה, אבל בכהאי גוונא שכבר נגמרה המצוה לגמרי והוא הוסיף יש לומר דאין חשש עוד, ומיהו נראה שפסולה גם אם הוסיף אח"כ ועיין לשון הרמב"ם פרק י' הלכה א' שכתב להדיא דהוסיף אות אחת פסולה ולא חילק בין אמצעה לסופה משמע שבכל ענין פסול.

אלא שיש לעיין אם הוסיף בצבע אות אחת אם פסולה, דהא אותה האות לא נכתבה כהלכה שעצם הספר תורה היא כתיבה בדיו דווקא, או יש לומר דמכל מקום משום מראית העין היא פסולה דהרי מיותרת הוא לפנינו.

ולענין הלכה: מחמירים שלא לכתוב שם בצד הכתב, רק יכתוב בחוץ על צד השני כדי שלא יגנב, עיין בשו"ת אגרות משה יור"ד ח"ב סימן ל"ג.

ברכת מזל טוב לידידינו

העומד לימין המערכת בכל עת

ומוסר נפשו רבות בשנים למען הגליון

הגאון החסיד רבי אשר נוסבוים שליט"א

בני ברק

לרגל שמחת נשואי בנו

הבה"ח המופלג בתור"ש כמר יעקב יצחק ני"ו

מבחירי ישיבת דובר שלום אשדוד

עב"ג בת הגאון אליעזר שטוקמן שליט"א ירושלים

אב"ד פרעמיסלא

יהא רעוא שבזכות מעשיו הכבירים

למען יגדיל תורה יזכה לרוות נחת

מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' **מרדכי זיסקינד הגר שליט"א**
מנהטן

משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משוב"ע ומשנה ברורה

א] שאלה. ביטול כלי מהיכנו. בבית משפ' מזרחי ישנה שידה עתיקה ובני המשפחה מקפידים לא להזיז אותה פן תשבר. בשבת התרועעה אחת הרגלים של השידה והיה חשש שהשידה תיפול. האם מותר לרב מזרחי לקחת אבן הנמצאת בביתו, והמשמשת כבר זמן רב כמעצור לדלת הכניסה, לתחוב אותה ולהדק אותה היטב בין הרצפה לשידה הרעועה, כדי למנוע את נפילתה?

ב] שאלה. עירוי רותחים על תמצית תה. הרב גורן שאל את בניו האם מותר להערות מים רותחים ששאבו בכוס מתוך מיחם החשמלי שהמשאבה שלו התקלקלה, על תמצית התה מבושלת וצוננת, הנמצאת בכלי שני. חיים טען שאסור ואהרון טען שמותר. מה הדין?

ג] חידוד. חימום אוכל, ר' מוטי ור' בני חברים טובים. בשבת התארח ר' מוטי אצל ר' בני, לפני הסעודה בשבת בצהריים, אמרה להם אשתו של ר' בני שיש במקרר שניצללים מוכנים ואם הם רוצים לחמם אותם יש במגירה נייר כסף עבה (150 מיקרון) חתוך והם יכולים להניח אותו על מכסה סיר החמין שעומד על הפלטה ועליו להניח את השניצללים כדי לחמם. ר' בני ור' מוטי לקחו כל אחד שניצל מהמקרר עטפו אותו בנייר הכסף היטב מכל צדדיו והניחו אותו על מכסה סיר החמין שעומד על הפלטה. ר' בני עשה בכך איסור ור' מוטי לא. הכיצד? (השניצללים זהים, נייר הכסף זהה, שניהם עטפו בדיוק באותה צורה).

אחודה חידה

ד] חידה. צדיקים בפטירתם מטמאים או לא, מה מוכח בפרשה ומה התשובה על כך.

ה] חידה. מאיזה שבט חלשה דעתו של אהרן, ומדוע דווקא משבט זה.

ו] חידה. איזה אחים של משה מוזכרים בפרשה, וכיצד היו אחים שלו.

ז] חידה. באותו חטא שהאשים אחרים הוא עצמו נכשל, מי וכיצד?

ח] יל"ע. מדוע חיכו למרים למ"ד מנחות צה שלאחר שגללו פרוכת אין קדושת מנחות וא"כ יכלה ללכת ביניהם.

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה על סך 1000 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 077-5558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 053-3154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח תשובות מוקלד במייל כי כך זה יכנס בעזרת יי"ס לטלפון בעתיד בל"ג. שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח תמוז

האם מותר לכהנים ליכנס לקברי צדיקים?

בפרשתן ט"ו ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח.

יש לחקור האם יש היתר לכהנים ללכת על קברי צדיקים דצדיקים אינם מטמאים או דילמא אסור לסמוך על זה.

הנה בגמ' אמרינן סוכה כ"ה ע"ב, וכן פסחים צ"א ע"ב דהטמאים שלא היו יכולים לעשות את קרבן פסח ראשון, לחד שיטה נטמאו בארונו של יוסף ולחד שיטה בנדב ואבהו, ואלו היה צדיקים גמורים ואפילו הכי מטמאים, חזינן דצדיקים מטמאים, כך הביא ראייה זו מהר"ל בסימן ר"ג, וכן בשו"ת אבני נזר יור"ד סימן ט"ו.

ובשו"ת בתי כהונה בית דין סימן כ"ג מובא בפתחי תשובה יור"ד סימן שע"ב **כתב:** דמה שנהגו איזה כהנים להשתטח על קברי צדיקים, אין להם על מה שימכו, דאם סומכים על מה דאיתא במדרש הובא בילקוט משלי סימן ט' דאמר אליהו צדיקים אין מטמאים, הא כתבו התוס' ב"מ ק"ד ע"ב, וכן במתו"ס דדחיה בעלמא הוא, ועיקר התירוץ משום דהיה מת מצוה.

ובדברי שאול לבעל השואל ומשיב יור"ד סימן שע"ג ס"ק ד', וכן בשו"ת דברי יציב יור"ד סימן רל"ג בסופו הקשה מדעת עצמו מגמ' הג"ל הביא ראייה דקברי צדיקים מטמאים מהא דאיתא בגמ' ברכות כ"ח ע"ב דרבי יוחנן בן זכאי אמר בעת פטירתו פני כלים משום הטומאה, והרי ריב"ז היה צדיק גמור ואפ"ה אמר פני כלים משום הטומאה, אלא ש"מ דקברי צדיקים מטמאים, ואין לדחות דמפני ענותנותו אמר כן, דהיה בעת פטירתו ובע"כ היה מדבר אמת.

וכן יש ראייה: מהרשב"ם שכתב ב"ב נ"ח ע"א דרבי בונאה הוא מציין מערתא של האבות, כדי להכיר מקום הטומאה ולא יבאו טהרות דרך כאן שלא יאהיל על הקבר, חזינן דקברי צדיקים מטמאים, וכן יש ראייה מהא דכתב רש"י ב"מ פ"ה ע"ב על הא דאיתא בגמ' שם ריש לקיש הוא מציין מערתא דרבנן, דלכן ציין שלא יכשלו בהם כהנים לאהיל על המת.

ולהלכה: כתב בשו"ת מהר"ל סימן ר"ג דאסור ליכנס לכהנים לקברי צדיקים.

ובשו"ת טוב טעם ודעת כתב להגרש"ק מ"ג ח"ב סימן רל"א דכהן המטמא לקברי צדיקים אין לו דין כהן ואין צריך לנהוג בו קדושה.

וכן בפאת השולחן הלכות ארץ ישראל סימן ב' ס"ח כתב שיש למנוע מנהג בני אדם כהנים שהולכים על קברי צדיקים, באומנם שקברי צדיקים אינם מטמאים, וטעות הוא בידם כי מי גדולים וצדיקים מאבותנו הקדושים אברהם יצחק ויעקב ויוסף שאמרו רבותינו בגמ' שעצמותיהם מטמאים, וכן כתב בשו"ת זית רענן ח"ב סימן כ"ו שאסור לכהנים ללכת אל קבר רחל אמנו דנקטינן לחומרא דקברי צדיקים מטמאים.

ובשו"ת דברי יציב יור"ד סימן רל"א כתב מי יעיז להקל נגד הראשונים והאחרונים, והפוסקים שכתבו להלכה ברורה בלי חולק באיסור דאורייתא החמור של טומאת כהנים שאסור ליטמאות לכהנים לקברי צדיקים, עיין דברי יחזקאל בסוף הספר סימן א/ ארחות חיים אר"ח סימן תקפ"א, אגרא דכלא פרשת בעלותן, שדה חמד הלכות ראש השנה.

וממורי ורבי כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א שמעתי כמה פעמים בשם הישמח משה פרשת שמ"י דלהלכה קברי צדיקים אינם מטמאים רק יהא מריבות כל אחד יאמר הרבי שלי גם צדיק ויקילו באיסור דאורייתא לכן אין מקילים בזה.

ובאגרא דכלה בפרשתן ביאר דבר נפלא מה דכתוב בפרשתן ט"ו ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו' ויאמרו האנשים ההמה למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה', והקשו הראשונים עיין בספר מעניני אשר חג הפסח ע"מ צ"ה עוד כמה תרוצים נפלאים מה זה נתרעמו ובאו בגלוי פנים אל משה רבינו ע"ה ואמרו לו למה נגרע לבלתי הקריב כו' וכי לא היו יודעים שהם טמאים, ותירץ דהם סברו דצדיקים אינם מטמאים, וזה מה שטענו אנחנו טמאים לנפש אדם רצה לומר לנפש צדיק דאפילו חלק אדמה נתהפך לנפש, ומבואר בגמ' דנושאי ארונו של יוסף היה, וא"כ למה נגרע לבלתי הקריב קרבן ה', ומשה רבינו אמר להם שהם לא צודקים.

תשובות אפשר לשלוח עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח' תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש

לברורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

